గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు ఆంధ్ర జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ హైదరాబాదు దక్కన్ ... తారణ సం. భాద్రపద శు 3 [౧౮-౦౯-౧౯౪౪] సోమవారము సంచిక ౭౧

పారిస్‌కు ౧౨ మైళ్లలో

ఫ్రాన్సు రంగం

ఒకవార్తనుబట్టి అమెరికా సైన్యదళాలు పారిస్ సు చేరుకున్నవి. ఈకట్టులు ప్యారిస్‌కు నైరుతిగా ౧౨ మైళ్ళలో వుంది.

సీన్ నదిమీదకు తిరోగమిస్తున్న జర్మనులను పడగొట్టడానికి ఒక అమెరికా దళం ఉత్తరానికి తిరిగింది.

ఆర్లియన్సునుండి పురోగమిస్తున్న యింకోదళం ఆర్లియనుకు, టూర్సుకు మధ్యవున్న ఒకపట్టణం చేరుకున్నది.

నార్మండిలోని మిత్రసైన్యాలు ఫాలెస్ కత్తెరలో జర్మనులను చావమోదుతూనే వున్నవి. ఈ కత్తెరలో 3 మైళ్ళలోపల ఖాళీవుంది. అంతిమయుద్ధం ప్రారంభమయింది.

జర్మనుల పరిస్థితి అంతా గందరగోళంగావుంది ప్యారిస్‌కు దక్షిణంగా వున్న సీన్ వైపుకు అమెరికా వారు పోతున్నారని జర్మనులంటున్నారు.

నిన్న మిత్రవిమానాలు సీన్ మీది రెండు మోటార్లను ... టాంకులను పడవలను నాశనం చేశాయి;

అర్జెంటాన్ ఉత్తరాన జర్మన్ ... సైన్యాలు యింకా వున్నాయి. కాని మిత్రసైన్యాలను ఎదుర్కొనలేక చక్రబంధంలో యిరుక్కుపోవచ్చును. అర్జెంటాన్ ... మైళ్ళలో, చక్రబంధ ఆవలిభాగాన్ని ... బ్రిటిషు అమెరికా సైన్యాలు ... మిత్రరాజ్యవిమాన సహాయంతో ... జర్మను కవచదళాలు చక్రబంధంలో పడిపోతున్నవి. గురువారం నాడు ఆ వేళ రవాణా వాహనాలు ౩౦౦ ... నశించినాయి.

మిత్రపక్ష ప్రధాన కార్యాలయం యింకో ప్రాంతానికి మార్చబడినట్లు జర్మను వార్తాసంస్థ సూచించింది.

బర్మారంగం

నేటి ఆగ్నేయ ఆసియా అధికార ప్రకటనవల్ల ఉత్తరబర్మాలో శాంతిదళాలు ఇరావతీ యింకో నదసంగమస్థానంలో జపానువారితో గట్టిదళ సంఘర్షణలు జరుపుతున్నారు;

ఈ స్థానానికి ఉత్తరాన మిత్రదళాలు యింకా బలస్థానం ఏర్పరచుకుంటున్నవి;

టిడ్డిం రోడ్డుమీద

జపాను ప్రధాన సైన్యం తిరోగమిస్తున్నది. ఒక చిన్న గత రోడ్డుకు జపానువారు దక్షిణానికి ఎక్కువగా పంపిస్తున్నారు;

గమనిక

వినాయక చతుర్థినాడు మా కార్యాలయానికి సెలవుండడంవలన వచ్చే గురువారం పత్రిక వెలువడదు.

జిన్నాకు జ్వరం

నాకు జ్వరం వచ్చింది. డాక్టరుమాట్లాడవద్దన్నారు కనుక నన్ను కలుసుకోటానికి దయచేయకండి అని జనాబ్ జిన్నా ట్రంకు టెలిఫోను ద్వారా మహాత్మునికి తెలియచేసినందువల్ల మహాత్ముడు బొంబాయి వెళ్ళలేదు.

లోకమంతా ఎదురుచూస్తూ యున్న గాంధి జిన్నా సమావేశం ఇప్పటికైతే ఆగిపోయింది.

... ...

ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్ అధ్యక్షుడైన అబుల్ హసన్ సయ్యదలీకి రమ్మని జనాబు జిన్నా తంతినిచ్చినాడనీ, ఈతం తి వీరికి మొన్న గుల్బర్గాలో అందినవెంటనే బొంబాయి వెళ్లి జిన్నాగారిని కలుసుకున్నారనీ తెలుస్తూవున్నది.

రెక్కల బాంబులు

రెక్కల బాంబులు గంటకు ౩౫౦ మైళ్ళ వేగంగా పరుగెత్తగలవు. ... చీకాకు కలిగించినంత ... ఈ రెక్కలబాంబులు కలిగించటంలేదని ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వాధికారులు ... ప్రసంగిస్తూ ఉన్నారు.

... ...

రెక్కలబాంబులు ... బయటపెట్టి ... జర్మన్ సైనికాధికారులు ...

... ...

బకింగ్‌హామ్ ప్యాలెస్ ఆవరణలో రెక్కల బాంబులు వచ్చి పడ్డవి. ... ఆస్ట్రేలియన్ ...

... రెక్కల బాంబులు ...

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద శ్రీసద్గురు [illegible] సమువుగారి ఆరాధన

శ్రీమ[illegible] ధర్మవీర్ కన్నయ్యా ప్రసాదుగారి తొమ్మిదిరేకులబాగీచా తాం కల్వకుర్తి సదరు బాగీచాలో శ్రీ సద్గురువారి యేడవపుణ్యవను ఆరాధన ఈ భాద్రపదశుద్ధ ఏకాదశి జరుగగలదు. సమస్త భక్తజనులు సకాలమునకు విచ్చేసి ... దాసుగారి వేదాంత ప్రవచనమును విని ... ప్రార్థన ... భక్తులకు సరియైన వసతులు లేక ఇన్ని సంవత్సరములు ఇబ్బందులుపడి శ్రీ జాగీరుగారితో మొరచేయగా దయామయులగు వారు ఎంతో ఉదారభూదానమును ఇవ్వబూనగా ... మంగళమునకు ... ముగలిగించిరట.

దాసుడు

మద్దేకర్ శంకర్‌జీ హైదరాబాదు

గాంధి - వైస్రాయి పత్రవ్యవహారము

ఇటీవల గాంధీజీ వైస్రాయిల మధ్య జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ౧౫ ఆగస్టునాడు అధికార రీత్యా ప్రకటించబడినవి. అవి ఈ క్రిందవిధంగా వున్నవి:—

డిల్‌కుషా; పంచగని, ౧౭ జులై ౪౪

ప్రియమైన మిత్రమా,

న్యూస్ క్రానికల్ ప్రతినిధి గెల్డరు... నేనిచ్చిన ప్రకటనల పూర్తి పాఠం హిందూ దేశపు పత్రికల్లో ప్రకటితమైంది. వాటిని మీరు చదివేయుంటారు. మీరు వాటిని చూడక పూర్వమే ప్రకటించినందుకు నేను విచారిస్తున్నాను కాని అతడు సదుద్దేశంతోనే ప్రకటించి యున్నాడు. మీరు నా చిక్కుకోరితే అంగీకరిస్తే, నా ప్రకటనలు ప్రచురితమైనందుకు కొంతలో కొంతయైనా నేలాభ్ పొందగలరు.

ఇట్లు మీ

యం. కే గాంధి.

... ...

న్యూఢిల్లీ: ౨౨ జులై ౪౪

ప్రియమైన గాంధీజీ,

౧౭ జులైనాటి మీ లేఖ అందింది. మీరు గెల్డరు కిచ్చిన ప్రకటనలు వాటిపై చేసిన వ్యాఖ్యానాలను చూచినాను. వాటిపై నేను యిపుడు యుక్తమైన వ్యాఖ్యానం చేయలేను. లోగడ నేను చెప్పినట్టు; మీరేదైనా నిర్మాణ విధానాన్ని సూచించినట్టయితే దాన్ని గూర్చి ఆలోచించగలను.

ఇట్లు మీ

వేవెల్.

... ...

ప్రియమైన మిత్రమా,

౨౨ జులై నాటి మీ పుత్తరం నాకు ఆశాభంగం కలిగించింది. అయితేమాత్రం నైరాశ్యంలో పడిపోకుండా ... నా నిర్మాణాత్మకమైన ప్రతిపాదనలు:—

పరిస్థితులలో మార్పు కలిగినది కనుక ౧౯౪౨ ఆగస్టు తీర్మానంలో ప్రవేశపెట్టబడ్డ శాసనోల్లంఘనా ఉద్యమాన్ని కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులను సలహా నియ్యగలను. యుద్ధప్రయత్నానికి సంపూర్ణ సహకారం కలుగవలసిందని కూడా వారికి సలహా యియ్యటానికి సిద్ధంగా వున్నాను కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం భారత స్వాతంత్ర్యాన్ని గుర్తించి వెంటనే ప్రకటన చేయాలె. కేంద్ర శాసనసభకు బాధ్యతవహించు జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాలె. యుద్ధానికి సంబంధించిన ఖర్చు హిందూదేశం మీద పడకూడదు, ఋణాలు చెల్లించడం ఉత్తమం. నేను మీ చెప్పు చెతిల్లో వున్నాను. ... ఆశవున్నంతవరకు అర్థిస్తూనే వుంటాను... ప్రభువుల సభలో లార్డ్ ముస్టన్ ... ఉపన్యసించినాడు గదా! దాన్ని మీరు ... భూమిక నా స్వీకరించవచ్చు.

ఇట్లు మీ ఎం. కే గాంధి

న్యూఢిల్లీ — ౧౫ ఆగస్టు ౪౪.

ప్రియమైన గాంధీజీ,

... జులై నాటి లేఖ అందింది. ఇందు మీరు చేసిన ప్రతిపాదనలు.

సత్యాగ్రహం జరుపకూడదని యుద్ధప్రయత్నానికి సహకారం చేయాలని వర్కింగ్ కమిటీకి సలహా ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నారు. అందుకు మీరు ... హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం గుర్తించాలె జాతీయ ప్రభుత్వం స్థాపించాలె. సైన్యప్రభుత్వాలు హిందూదేశానికి బాధ్యత వహించాలె.

హిందూదేశ సమస్య పరిష్కరించటానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ఎప్పుడయితే ఇప్పుడూ ఆతురతతో చూస్తూనే వున్నది. కానియీ ... చేసినటువంటి ప్రతిపాదనలను చర్చించటానికి అంగీకరించను ఈ విషయాన్ని ౨౨ జులైనాటి అమేరీ ప్రకటన స్పష్టం చేస్తున్నది.

ఏప్రిల్ ౧౯౪౨లో క్రిప్సు ... చేసిన సూచనలకు నేటి మీ ప్రతిపాదనలకూ ఎట్టి పోలిక లేదు ... మీ ప్రతిపాదనలు ... అయితే అంతటితో ఏ కొరతవు పెట్టకుండా ఈ క్రింది కొన్నిటిని పరిశీలిస్తాను.

౧. యుద్ధం ముగిసినతర్వాత తప్పనిసరిగా భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం ఇయ్యబడుతుందని బ్రిటిషు వారు చేసినవాగ్దానం ... మరియు ... లోబడి వుంటుంది. అప్రధానవర్గముల సమ్మతితో ఒక రాజ్యాంగ విధానము నిర్ణయమగుట ఆ బ్రిటిషు ప్రభుత్వం వారితో సంధి రాయబారాలు జరపటానికి తగువిధ్యాయలు చేయుట.

౨. మీరు సూచిస్తూవున్నట్టి జాతీయ ప్రభుత్వం ... సభకులోబడి వుండాలంటే అసలు రాజ్యాంగ చట్టములోనే మార్పులు చేయవలసి వుంటుంది. ఇది యుద్ధకాలంలో సాధ్యంకాని పని జాతిని మతాన్ని బట్టి అల్పసంఖ్యాకుల ... హక్కులను ... సంకుల ... బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ... కనుక వైమనస్యముల ... నేటి రాజ్యాంగ చట్టానికి లోబడి పనిచేయగల తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో ... భారత నాయకులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ఆహ్వానిస్తూ వున్నది—

యుద్ధం సాగినంతవరకు దేశరక్షణ సైనిక వ్యవహారాలను ప్రభుత్వానికి వున్న ఇతర బాధ్యతలనుండి వేరు చేయటానికి వీలు లేదు సుగదా! ఈ యుద్ధము ముగిసి కొత్తరాజ్యాంగం అమలులోనికి వచ్చే వరకూ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమూ గవర్నరు జనరలూ ... ప్రభుత్వానికే బాధ్యత వహించవలసివుంటుందని స్పష్టపరుస్తున్నాను.

యుద్ధవ్యయంలో ఇండియాభాగానికి సంబంధించినంతవరకు ... బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి ఇండియా ప్రభుత్వానికి ... నిర్ణయం ... ఇప్పుడు ... మార్పు చేయాలంటే ... ఏదో ఒక ప్రభుత్వం ... అవసరం.

... చేసిన ప్రాతిపదికపై చర్చ జరిపినట్లైతే ప్రయోజనం వుండదని స్పష్టం ... రాజ్యాంగ చట్టానికి లోబడి ... తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో ... పనిచెయ్యడానికి హిందూ ముస్లిం ... ముఖ్యమైన ... సాధించవచ్చునని ... తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ... రాజ్యాంగ విధానం ... హిందువులు ముసల్మానులు అన్ని ఇతర ముఖ్యవర్గాలు ... అవసరం ... భారతీయులే ... ఆలోచించవలసినది ...

... సమస్యలు సులభమైనవి కావని మీరు జ్ఞాపకం చేసుకోవలె. ... పరస్పర విశ్వాసం — సహనం ...

యుద్ధం ముగిసిన తర్వాత తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఎంతకాలంలో ... కొత్త రాజ్యాంగ విధానం నిర్మించగలదన్నది ... ఆధారపడి వుంటుంది— దీని సాధనకై పరస్పర సహకారం ... భారత నాయకులు ... కొత్త రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణానికి సంబంధించిన ...

(౬ పేజీ చూడుడు)

ఏజెంటు, ఆగాం. భువనగిరి ... బండారి అగయ్య. ఆలే

గోలకొండపత్రిక

తారణ సం॥ శ్రావణ బ॥ ౧ గురువారము

ఆంధ్ర విద్యాలయము

కొందరు ఆంధ్ర ప్రముఖులు ౧౦ ఖుర్దాదునాడు సమావేశమై నగరములో ఆంధ్రవిద్యాలయము అను పేరుతో మాధ్యమిక పాఠశాల ప్రారంభింపవలెనని తీర్మానించిరి. ౧ అమర్దాదునాడు పాఠశాల ప్రారంభమయ్యెను. గత బహమను ౧౦ మెహరునాడు అనగా సంకల్పించుకొన్న సరిగా నాలుగునెలల తర్వాత మన రాష్ట్ర విద్యామంత్రిగారగు నవాబ్ మెహిదీయార్జంగు బహద్దరు గారు దాని ప్రారంభోత్సవమును ప్రకటించిరి. ఆ సందర్భములో కార్యదర్శిచే సమర్పితమైన నివేదికలో కొన్ని ముచ్చట అయిన విషయాలు కలవు. పాఠశాల ప్రారంభించిననాడు ౫ గురు ఉపాధ్యాయులు, ముగ్గురు విద్యార్థులు పాఠశాలలో నుండిరనియు ఈనాడు ౧౦ మంది ఉపాధ్యాయులు ౧౫౦ మంది విద్యార్థులు ఉన్నారనియు తెలియవచ్చినది. ఇరువది యైదు ఏండ్లనుండి సాగుచూవచ్చిన ఎక్సెల్సియర్ మిషన్ స్కూలులో ఈనాడు ౧౫౧ మంది విద్యార్థులున్నారని వింటున్నాము. దీనిని బట్టి చూచిన ఆంధ్రవిద్యాలయమునకు ప్రజాదరము కలిగినదని యే చెప్పవలెను.

కార్యదర్శి నివేదికలో మరొక విషయము గమనింపదగినది ఇతర ఖాస్గీ పాఠశాలలలో పుస్తకములు చాలా తక్కువ అనియు ఆకారణ్యమును ఆంధ్రవిద్యాలయము చూపలేదనియు తెలిపినారు. మరల మనము రజతోత్సవమును పొందిన ఎక్సెల్సియరు పాఠశాలతో పోల్చుకొనినచో యీ విషయమును స్పష్టముగ ఎక్సెల్సియరులో ప్రధానోపాధ్యాయునకి నెలకు ౫౫ రూకలిత్తురు. ఆంధ్రవిద్యాలయములో ౧౫౦ రూపాయల జీతమేర్పాటు కలదు. ఎక్సెల్సియరులో ప్రథమ సహాయోపాధ్యాయునికి ౩౦ రూకలిత్తురు. ఆంధ్రవిద్యాలయములో ౬౦ రూపాయలిచ్చుచున్నారు. ఇదే విధముగా యితరులయు రెండంతలుగా కేటించుచున్నవి.

ఆంధ్ర విద్యాలయమునుగూర్చి రెండు మూడు పత్రికాంశములలో మేము విలాసము తెలుపక ఎవ్వరో వినుచున్నారు [illegible]. విమర్శ ఆంధ్రులకు ప్రధానముగు గుణము. నెల రెండు నెలల శిశువుపై బ్రహ్మాస్త్రాలు ప్రయోగించరాదు. ఈ పాఠశాలలో ఇంగ్లీషును ప్రధానమాధ్యమముగా పెట్టలేదు అని ఒకరాక్షేపించిరి. ఇంగ్లీషు కన్న ఉర్దూ అంతపరభాష కాదనిమా కెరుగరా? అంతా తెలుగే ఎందుకేర్పాటు చేయలేదనకొకరన్నారు. అంతా తెలుగులో చదివిన తర్వాత ఏఖ్లో చేర్చుకొంటారో తెలుపలేదు. ఆంధ్రవిద్యాపీఠానికి లంకెపెట్టరాదా అని అన్నారు. ఆంధ్రవిద్యాపీఠానికి రాష్ట్రం ఒప్పు లంకెపడవని వారెరుగరు. ఈవిధముగా విమర్శింపతే జనులలో అపోహలు కలుగును. ఆంధ్రులు పరస్పరం వివాదపడుట సమంజసముకాదు.

ఈ సందర్భములో ప్రారంభోత్సవమును చేసిన నవాబ్ మెహిదీయార్జంగు బహద్దరుగారి ఉపన్యాసము గమనింపవలెను. శ్రీ ప్రజల [illegible] మున్నిచ్చిరి ననియు మరల అవర్జిత కష్టములను స్వప్నించుకొనుటకై వారిలో సేవాసక్తియుండెననియు తెలిపిరి. మనలో కార్యదీక్ష కలవారు అనుద్దైయున్నారు. ప్రజాహిత కార్యాలలో ఉత్సాహముతో ముందుకువచ్చి "మేము ప్రతిదినం కాకాలములో కొంతకాలము ప్రజాసేవకిత్తుము. పరిచూపండి" అని వేధించు యువకులు తండోపతండములుగా ముందుకు రావలెను. అట్టి కార్యశూరులను ఆంధ్రనాయకులు సిద్ధముచేయుటకై ఎల్లప్పుడును ఆలోచించుచుండవలెను.

ఈయాంధ్రవిద్యాలయములోని విద్యార్థులను చూచిన వారియుళాలపై ఆనందమును తొందవించుచున్నదనియు, తానీ సంసకు వెళ్ళినను మొదట విద్యార్థుల లక్షణాలనుచూచి సంస్థయొక్క లక్షణాలు గుర్తింతుననియు, ఈ ఆంధ్రవిద్యాలయ సంస్థ విద్యార్థుల కల్యాణహేతువగుటచే మంచి కృషి చేయుచున్నదనియు నవాబుగారు సెలవిచ్చిరి.

ఆంధ్రవిద్యాలయముపై ఆంధ్రులలో మంచి అభిమానము వ్యక్తమగుచున్నది. పలువురు అయాచితముగా స్వయముగా తమకు తోచిన దానములను చేసి సాయపడినారు ఇంకవరకు సహాయము చేసిన వ్యక్తులలో ముఖ్యముగా పేర్కొనదగినవారు శ్రీవల్లూరిబసవరాజుగారు. వీరు నగరములో కంట్రాక్టులు చేసి యింజనీరింగు ప్లానులనిచ్చి, వృత్తినినడుపుకొనుచున్నారు. వీరు ఆంధ్రవిద్యాలయముయొక్క ప్రథమసమావేశములో అందరికన్న ముందుగా లేచి నేను దీనికై ౭౦౦ రూపాయల విరాళమిత్తును అని పల్కిరి. తర్వాత ఇరువైకుర్చీలు ఉచితముగా చేసిపంపిరి. బెంచీలు ౫౭౦ రూపాయలకు అగ్గువగానే చేసి యిచ్చిరి. వారికి ౫౭౦ రూపాయలు ఇంతవరకిమ్మనేలేదు కాని అంతలోనే ఆరూపాయలను తీసుకొనను బెంచీలు కూడా ఉచితముగా చేసియిచ్చినానుఅని పలికి ౫౭౦ రూ॥ వదలుకొన్నారు. ఇవన్నియు ఇట్లుండగా ఆకస్మాత్తుగా మొన్నటిసభలో అందరును దిగ్భ్రమ చెందునట్లుగా శబ ౧౫౦౦౦ రూపాయల భూమిని ఆంధ్ర విద్యాలయానికి ఇచ్చివేసినాను (రిజిష్టరు చేయుదును) అని సభలో ప్రకటించిరి. నవాబుమెహిదీయార్జంగు గారు అందరికన్న ఎక్కువగా ఆనందించి శ్రీబసవరాజుగారికి ధన్యవాదాలు ఈసభవారి తరఫున ఇచ్చెదనని నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను అని పలికిరి. అందరును ఆనందచకితులైరి. వీరు ఆంధ్రవిద్యాలయ సంయుక్త కార్యదర్శులు. వీరి యోగాచార్యత్వము అద్వితీయమైనది. వీరు పంతులనాధిపతులు కారు. ఈ యుపేక్ష వీరి దానాలు కొలువకట్టుటకు వీలులేదు. వీరి మహాచార్య [illegible] ఆంధ్రులు ఉదరులు [illegible] ఇవ్వకగా అగ్గ్యది [illegible] గాక.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘము

స్థాపితం: ౧౯౧౪ కార్యస్థానము: పెదపాలెము కృష్ణా (వయా) దుగ్గిరాల

ప్రకటన

౨౪-౮-౪౪ తేదీ గురువారము మధ్యాహ్నము ౨౫ గంటలకు ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘ పాలక వర్గసమావేశము సింగరేణి కాలరీస్ (దెకాను) లోని శ్రీ సీతారామాంజనేయ హిందూవర్తక గ్రంథాలయ భవనమున జరుగును. కాన సభ్యులెల్లరు తప్పక రావలెను ప్రార్థన.

కార్యక్రమము

(౧) శాఖలకు ఉపసంఘ సభ్యుల యెన్నిక, (౧) ప్రచారశాఖ (౨) ప్రచురణశాఖ (౩) నిర్మాణశాఖ.

(౨) సంఘమునకు తెప్పించవలసిన పత్రికలు.

(౩) జిల్లా, తాలూకా, నగర గ్రంథాలయసంఘములతోడి ఆం. దే. గ్రం సంఘ సంబంధము.

(౪) సభ్యులను చేర్చు విషయము.

(౫) కార్యదర్శి, సభ్యుల ప్రవేశపెట్టు యితర విషయములు.

పెదపాలెం ౧౪-౮-౪౪ } పా. నాగభూషణం. కార్యదర్శి

శ్రీ రాజాబహదురు వేంకటరామారెడ్డి ఓ. బి. ఇ. గారి డైమండుజూబిలీ

శ్రీ రాజాబహదూరు వేంకటరామారెడ్డిగారి డైమండు జూబిలీ ఉత్సవముగా సాల్గిరా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి.

ఈసభలకు అధ్యక్షులుగా శ్రీ కందుకూరి రాజా పన్నాలాల్ పిట్టీ, నవాబు కర్ ఆరంగారు బహద్దరు గారు. డైరెక్టరంగు బహద్దరు, మరియు రాజా ధనరాజగిర్జీగారలు ఆయాసభలకు అధ్యక్షత వహించెదరు, ఈసభలు ౨, ౨౧, ౨౨ ఆగస్టు వరకు ౧౪, ౧౫, ౧౬ మొహరము తేదీలలో రాజా ప్రతాపగిర్జీగారి కోఠీ సుల్తాన్ బజారులో జరుగును.

రాత్రం దుకాణంలో దొంగతనం

మల్లేపల్లిలోని రాత్రం దుకాణంలో ౧౦ న రాత్రి ఒకడు బంకీ ట్రంకులోనివచ్చి, తాళ పగులగొట్టి, ఒక విస్కింపంపి అందులో తను కొనికని. ఆ దుకాణంలో ఒక ఫకీరు మాటగో పెట్టెను దొంగ దొంకి [illegible], పోలీసులు విచారణ చేస్తున్నారు.

కొత్త మాల్గుజారు మోతెమదు

మిస్టర్ నాయిడ్ ఐ. సి. ఎస్ ఎం. బి. బి. మోతమదుమాల్ (భూమ్యాయ శాఖ కార్యదర్శి) గా నియమింపబడినారు. [illegible] ఇకముందు మున్సిపల్ కార్పోరేషన్లో [illegible] నుండెదరు.

రాయె బర్కతురాయె గారు

సుమారు ౩౦ సంవత్సరముల నుండి సుప్రసిద్ధ ఆడ్వొకేటుగా నిలబడిన దీని [illegible] సంవత్సరములనుండి [illegible] నగరములో [illegible] గా [illegible] నియమింపబడిరి. [illegible]

---

౧౧ ౧౦ ఆగస్టు [illegible] శనివారమున రాజా ప్రతాపగిర్జీ కోఠీలో శ్రీ జెబా ఆంధ్రయువజన [illegible] పంచము [illegible] శ్రీ [illegible] గారి భజనలు [illegible] శ్రీ వెల్లూరి మాణిక్యరావు శ్రీమతి సుశీలాదేవి శ్రీ ఎ. గోవిందరావు శాస్త్రి [illegible] గారు. [illegible] శ్రీ జి. [illegible] హైదరాబాదు [illegible]

... ...

[illegible] ౨౧-౮-౪౪ నుండి ౩౦-౮-౪౪ [illegible] నేటినుండి [illegible] జరుగును.

ఈ సందర్భమున [illegible] ప్రధానమంత్రి [illegible] వెంకట్రావు గారు [illegible] మరి కొందరు స్థానిక పండితులును [illegible]

ఆంధ్రమాత

(పల్లవి)

రచయిత:

శిరోమణి చ. రంగాచార్యులు గారు

(ఆంధ్ర విద్యాలయ ప్రారంభోత్సవమున ౧౦-౧౧-౫౩ నాడు చదువబడినది)

పల్లవి. ఆంధ్ర విద్యాలయమునకు గొంటి స్వాగతము కోర్కెటి
ఆంధ్ర వైభవము గల దేశమునకు
అ పల్లవి॥ చెక్కని నాక్కన చక్కని తెలుగు సాహసుల
గుణ సెకి విసుప్లు గడి ॥ఆంధ్ర॥

చరణము

౧ ఎందరు గణనకు గడుమ సింహ
ఏమందు నరు
తండ్రి తెల్లు పనడు తెంపు
రాజరాజు రత్తి నొక్కయొక
రుద్రదేవుని రూపు నొక్కయొక
కృష్ణరాయని నిరు నొక్కయొక
శ్రీనాధ బాధ ఏవిన్నెలు క్కయె ॥ఆంధ్ర॥

౨ తెర్చు కళలకు మద్దుమాళ్ళ
ఏ బెలుకరిడో యిను
తీర్చు నజ కేరుదు మార్చు
వేయి స్తంభాల వేయి నిల్పి
కొండపల్లి వేల్ గోపురము నూపి
అమరావతి శిల్పం నమరించి
అమరలోకము నె యారాధించు ॥ఆంధ్ర॥

౩ కోటి శాస్త్రములందు మీటి
ఏ బుధకేడో యిను
పోతి ప్రయోగింపు విజయశ్రీతి
మంత్రవ మాడున మణి స్వర్ణమున్!
మన్నన పద ముగా నాణేవు యిరగా;
బలక మాతనా స్వర్ణ వాణలో,
రంగుగ సెప్పనా బంగరు పల్లకి ॥ఆంధ్ర॥

౪ దండి శౌర్యము కేబడి
ఏ సజ్జడో యిందు
దండు నమృతము నాగలుండి
బాలచంద్రుని లీల గాలన్!
భద్రదిక్కన కాకలు జాపునో!
విశ్వనాథుని వీర్యము మించునో!
పాపారాయుని టిము సెరంగనో! ॥ఆంధ్ర॥

౫ ఎంచి ప్రతిభ సమృద్ధిగాంచి
ఏ కూనయు యింపు
వంచు పదులను తెలిపి మించు
నీతి యుగంధరు ఖ్యాతిలన్నో!
భాస్కరు కరము పదను పెట్టునో!
అక్కన మాదన లెక్కను చెప్పునో!
అప్పాజీయె యూహలనింపునో! ॥ఆంధ్ర॥

౬ తీసి శాంతిపారవు పల్లెసేసి
ఏ పాపము యిందు
పెంచి నిర్వాణ జాతిసాగి
వేమన యోగిగ వెలయునోయేమో!
పోతన రీతిని పాంతనాయేమో!
గోపన మార్గము గూర్చునా యేమో!
త్యాగర పోలిక దనరునా యేమో! ॥ఆంధ్ర॥

౭ నేటి సేటులలో పెండ్లి వాటి
ఏ శిరములో యింపు
కోటి కేశ్వదిగు పదుమిటి
విశ్వనాథలనిపించగలారు
విశ్వేశ్వరులయి వెలయంగలారు
పట్టాభిగల పన్నుగలారు
రాధాకృష్ణుల రమణగలారు ॥ఆంధ్ర॥

౮ తెల్లి బలియంగ ప్రేమవల్లి
మా చల్లని తెలుగు
తల్లి పాదాల పూజలి
ఆదర మొందెడి యా పేరసుల
ఖ్యాతి వహించెడి కల్యాణమ్మల
నేమోర్చెడి యానాటి కైలసుల
పొంద యానందము నొందగలారు॥ఆంధ్ర॥

కస్తూరిబాయి స్మారకనిధి

ఖమ్మంమెట్టు స్థానికుల సహాయం

కీ. శే. కస్తూరిబాయి స్మారకముగా ఒక పారిశ్రామిక పాఠశాల నెలకొల్పుటకు ఏర్పాటు కొంత కొరకు తిరిగి వసూలుచేయుచుండిరి. [illegible] స్థానిక హైదరాబాదు సేవకసంఘము వారికి [illegible] కడి తక్కువగా నుండుటచే ఇకను [illegible] తరగతులు తెరువబడుట [illegible] యీ స్మారకనిధికై [illegible] నిధిని సేకరించుట [illegible] చేయుటకు విజ్ఞప్తి చేసినతరువాత [illegible] మూర్తి పిచ్చయ్యగారు [illegible] శ్రీ నారాయణరావుగారు [illegible] సూర్యారావుగారు [illegible] కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచున్నాము.

ఈ నిధికి సహాయము నొసంగినవారు రూపాయలు

గెల్లా కేశవరావు గారు ౫౧ సుగ్గల [illegible] గుప్తగారు ౫౧ రామస్వామి [illegible] గారు ౩౧ అర్తలూరు రంగయ్యగారు ౨౫ (బి. [illegible]

పెనుమాక (గుంటూరు తాలూకా) గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము.

కవికోకిల సన్మానము

ఆగస్టు ౧౦

శ్రీ గ్రామగాంభా పుస్తకభాండాగార ౧౭వ వార్షికోత్సవం నిన్న ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ సహాయకార్యదర్శి శ్రీ మల్లెల శ్రీ రామమూర్తిగారి ఆధ్యక్షతన వైభవంగా జరిగినది తొలుత బ్యాండుమేళముతో ఊరేగింపు జరిగినది. శ్రీ పి. కొండారెడ్డిగారు కథలు ప్రారంభించుచూ గ్రంథాలయముల నిర్వహణను గురించి ఉపన్యసించిరి అధ్యక్షులు శ్రీ మల్లెల శ్రీ రామమూర్తిగారు గ్రంథాలయముల ఆవశ్యకత ముఖ్యముగా రైతు లకుగల ఆవశ్యకతను గురించి, వాటి నిర్వహణలో గ్రామస్థులందరు సహాయము చేయవలసిన విధానము గురించి ప్రయోజనాద్య గ్రంథాలయకార్యము లను గురించి విపులముగా ఉపన్యసించిరి. శ్రీ ఆ సుందరరెడ్డిగారు కవ్యం - సాహిత్యమును గురించి బాలికల గోపాలకృష్ణయ్యగారు గ్రంథాలయములను గురించి ఉపన్యసించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు శ్రీ మేకా కోటిరెడ్డిగారు గ్రంథాలయ చరిత్రను చెప్పి గ్రామస్థుల సహాకారాన్ని కోరుతూ వందనము అర్పించారు

కవికోకిల సన్మానము

రాత్రి ౧౦ గంటలకు కవికోకిల దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారిని సన్మానించుటకు సన్మానసభ జరిగింది సభకు శ్రీ మల్లెల శ్రీ రామమూర్తి గారధ్యక్షత వహించిరి, అధ్యక్షులు రామిరెడ్డిగారి కవితా పై పుణ్యమును గురించి ప్రశంసించుచూ ఉపన్యసించి వారి "కృషీవలుడు" కావ్యంలోని పద్యాలను చదివి ఆనందపరిచారు. శ్రీ మేకా కోటిరెడ్డిగారు గ్రంథాలయపక్షమున [illegible] నూటపదార్లు భూరికానుకగా సమర్పించిరి, స్వాగతపత్రం సమర్పించిరి. కవికోకిల రామిరెడ్డిగారు తామురచించిన కవితా [illegible] మొదలగు కావ్యాలు వ్రాయుటేగాని వ్రాయసిన సోదాహరణంగా వారు కష్టజీవులను గురించి ప్రాసిన పద్యాలు చదివి ఉపన్యసించి తమకు సన్మానించినందులకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి. అధ్యక్షులు శ్రీ శ్రీరామమూర్తిగారు గ్రంథాలయంవారు కవిని సన్మానించుట శుభప్రదమనీ ఇట్లే ప్రస్తుతం జరుగుతావున్న ఉత్సవ సాహిత్యాలు [illegible] మే. కోటిరెడ్డిగారు అధ్యక్షులకు కవిగారికి వందనములర్పించారు

ఇనుము సౌకర్యము

మహబూబునగరం ౯-౧౧ ౫౩

ప్రస్తుతము ఇనుపధరలు పెరిగిపోవడమువలన రైతుల సౌకర్యార్థము; ప్రభుత్వముచే డిపోలు కొన్ని స్థాపించబడినవి. యీ జిల్లాలోని రైతులు తమ వ్యవసాయపనిముట్లకు ఇనుము [illegible] చో గాద్రిమపట్వారీతో తద్దీక చేయించుకొని తరువాత తాలూకా తహసీల్దారుతో తద్దీక చేయించుకొనవలయును. అప్పటిమాటికి ఆదితిబ్బ మహబూబునగరములో యున్న ఇంజినీరువారి "ఆమిల్" వద్ద యిచ్చినచో "కూపను" దిక్కు, ఆ కూపను యిచ్చినచో కూర ౪-౧౦-౦ చొ॥ ఇనుము లభించును.

ఇంతవరకు చాలామంది జిల్లాలో గ్రామం లోని రైతులు [illegible] ఇంజినీరుగారి దగ్గరకు వెళ్ళి మహబూబునగరం "ఆమిల్" వద్ద యిచ్చినచో "కూపను" దొరుకును, ఈ సౌకర్యమును రైతులు వినియోగించుకొనవలసినదని ప్రార్థన.

ఈ విషయమై రైతులకేమయిన చిక్కులు కలిగిన మహబూబునగరములోయున్న ఆంధ్రమహాసభ జిల్లాకార్యాలయమునుండి సహాయము దొరుకును, ఇట్లు

[illegible] తిరుమలరావు
ఆ. మ. స. జి. సంఘ అగ్రాసనాధిపతి

[illegible] రామస్వామి గారు ౧౧ [illegible] గుంటూరు [illegible] జిల్లా [illegible] పూర్ణానందంగారు ౧౧ [illegible] ఇచ్చిరి.

ఒక్కొక్కరు ౫ చొప్పున

పెదగొండ రామయ్యగారు. తెల్లాకుల శేషయ్యగారు, చిరాపూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారు, రామపూడి [illegible] గారు అరవపల్లి రామకృష్ణగారు [illegible] లక్ష్మీనరసయ్యగారు [illegible] రంగయ్యగారు [illegible] రామయ్యగారు [illegible] ౧ అర్ధరూపాయి చొప్పున చాలామంది యిచ్చిరి.

ఆ ప్రోవతు అనతేది సహాయార్థము జన్మదినము కనుక యీ నగరమునకు ప్రోవికును [illegible] జన్మదినము రోజునైనా యీపాఠశాల ప్రారంభము చేయుటకు పాఠశాలలో ప్రారంభించుటకు [illegible] విధముగా ప్రోత్సాహము పొందగలరు గాక,

యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తి
ఆ. కార్యదర్శి

మెట్టువార్తలు

(స్వ. వి.)

[illegible]

హరిజన సేవక సంఘము

[illegible]

విజ్ఞాన నికేతన నివేదిక

ఇది ఖమ్మం మెట్టులోని గ్రంథాలయము [illegible]

[illegible]

కిర్సనాయిలు కరువు

[illegible]

భువనగిరి రెడ్డివసతిగృహానికి విరాళాలు

[illegible]

బల్లూరు, వెంకటరెడ్డి.

[illegible]

(స్వ. వి.)

భువనగిరిలో జరుగనున్న పదకొండవ ఆంధ్ర మహాసభ [illegible]

[illegible]

—శ్రీమతి కే. సుశీలా దేవిగారు.

[illegible]

ఈ సమస్యలకు కాలానుగుణమైన … [illegible]

వందేమాతరం

ఘనపురం ఆగష్టు ౯

తారణసంవత్సర శ్రావణబహుళ విదియ ఆదివారము రోజు శ్రీ సత్యనారాయణమిల్ ఘనపురం ప్రారంభోత్సవ సమయాన శ్రీ పార్శిరామయ్య కూరెళ్ల వెంకయ్య అయితా నాగయ్య గడ్డిగెల వెంకటేశ్వర్లు గారలు రూ ౨౫లు ఆంధ్ర జన పాఠశాలకు రూ ౨౫లు శ్రీ సీతారామాంధ్ర గ్రంథాలయమునకు భూరివిరాళము సమర్పించినందున వారికి కృతజ్ఞతలు తెల్పచున్నది;

రామక్కపేట

౧౬.౧౧.౪౩

రామక్కపేట (సిద్దిపేట తాలూకా) గ్రామములో, సర్వోత్తమ గ్రంథాలయము శ్రావణమాసం రోజున స్థాపింపబడినది— ఈ గ్రంథాలయమునకు శ్రీ మరుపడిగె జగన్నాథరెడ్డి; రంగారెడ్డి దేశముఖు అక్కరంగారు బడికుమ్రద్యాసహాయము మూలమున వెంకట సుబ్బయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సుమారు వంద పుస్తకములతో గ్రంథాలయము స్థాపింపబడినది—

చాలామంది పాల్గొనిరి కొంతసేపు ఉపన్యాసములు కూడా జరిగెను శ్రీ కోటాటి నారాయణరావు గారును యెల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తి గారును యీ విషయంలో చాలా శ్రమగొనిరి

యీ ఆగస్టు ౬వ తేది కార్యక్రమము చాలా విజయవంతంగా నెరవేరినది చాలామంది జాతీయవాదులు ఉపవాసము సలుపుటయే కాక చేసిరి తాలూకా కార్యదర్శి శ్రీ చావా వెంకటకోటయ్యగారును యీ కార్యములో పాల్గొని ప్రోత్సహించిరి

జాబులు

మునగాల (ధోభిపేట)

అయ్యా!

యీ సంవత్సరము ఆరుద్ర కార్తెలో గొడ్డికర్షాలు పడి విత్తనము చేసినాము. చేసినతర్వాత ఒకటి రెండు వర్షాలు మొలకలు చావకుండ బ్రతుకకుండ పడి. పెద్ద వర్షాలు మొదలుకొని ప్రాంతములో ఇంత వరకు ఒకచినుకులేదు ఇక పంటలు కరిచూస్తిరోతల విత్తనము ఎక్కువపోయినవి. పొట్టకొచ్చిన కొర్ర లు పొట్టలోనే కొట్టకపోయినవి. గడ్డి గొరకొంకలు ఎండిపోయినవి. ఈరోజుమాకు రోజులో వర్షము లేక వలసె పంటలు గాలికేపుపోయి, పశువులు మాడకుపోతు గ్రామములో. రైతులకు భార్యము దొరుకుటలేదు. మూడుమూడు ఉపవాసాలు చేస్తున్నారు. ఇటువంటి కష్టపరిస్థితిలో కీస్తులు కీసుకుని ఏమి స్వాప్నం లేకపోతేను ఏడ్చున్న మాదిరి సర్కారు వారువచ్చి వసూలుచేస్తున్నారు. రట్టి బొక్కలు పొట్టకోసంకేచాలాలా చేస్తామంటారు పైకము ఇస్తామంటే తీసుకోము టారు.

ఇట్లు
జూకా రెడ్డి

అయ్యా — పంచదారములు

మాతమ్ముడు రాష్ట్రము సేవర్ చేసిన పంచదార కమీషనునిమిత్తం స్థానిక గిర్దావరుగారి వద్దకుపోయి యుండెను గిర్దావర్ గారు పంచదార దొరకదని చెప్పక చాలఅవసరం కలదని యిప్పించవలెయని అడిగినందుకు వారలు క్రిమినల్ కేసు కోర్టు బాలకర్ హుకుం అని కొట్టుటకు రాగా మావాడు యింటికి వెడుగెత్తు కొనివచ్చి యీ విషయము నాతో చెప్పెను చేసునిజము తెలుసు కొనుటకు గిర్దావరువద్దకుపోయి బాధించగలరారాతు కకేతో ఉంకురూపి కోహీసాహే హుకూ గాదనాబ్ కార్యాంబ కరతేవ్ అని తీక్షణముతో గద్దించెను చేసు మాటాడక వచ్చి జాబు మాకేమని తేదీన రక్షాసేక్ దాకు తాలూకావారు వరంగల్ గా సమాధానము కాదు నిజమైనద్యారాదరఖాస్తులు అంపుకుంటిని కానియింతవరకు అధికారులెవరును విచారణ చేయలేదు— కాబట్టి యీ విషయము పత్రికాముఖమున ప్రకటించుటకు మిమ్ములంపుచున్నాను దయచేసి అంగీకరింపుడు

ఇట్లు
చాటపల్లి నారాయణ
ఘనపురం స్టేషన్ తా॥ వరంగల్

తెంతు వివాహము

ఆజ్ఞానుసారం

తమంతట తాము

పడుచున్నారు

...రపాలక సంఘాధ్యక్షుడును ...ను కాంగ్రెసు మహాసభ కార్య... ఘాట్ నాటు గారు ఆజ్ఞ... ఇకడు గా అగస్టునాడు సేవా... మహాత్ముని దర్శించెను.

...సమయంలో ...కారు పోలీసుల ఆధ్యక్షులో ... తెలుపుచున్నది.

...పి. లోని ప్రముఖ కాంగ్రెసు కార్య... మహాత్ముని ఆదేశానుసారం ... పోలీసులకు ... అగస్టు ...

విద్యార్థులు గూడా

బయట పడుతున్నారు

మహాత్ముని ఆదేశానుసారం ... విద్యార్థులు ... పోలీసులకు పట్టుబడ్డారు ... ప్రకటించుచున్నారు.

విదేశ పత్రికల వైఖరి

...గాంధీ జిన్నా సమావేశాన్ని ... విదేశ పత్రికలు ...

...ప్రభుత్వం ... గాంధీజీ ... ప్రకటించింది. ... ఇండియాకు ... అంగీకరించుచున్నది.

మిత్రరాజ్య ప్రధాన

కార్యాలయాల మార్పు

...ప్రధాన కార్యాలయాన్ని ... మార్చుచున్నారు.

...సంరక్షణ సభలో

హిందూ దేశానికి

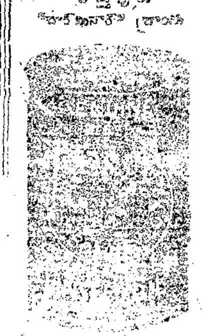
స్థానం లేదా?

...

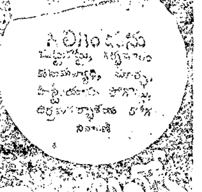
మహాత్మునికి మహద్దశ

జీవితాశయసిద్ధి కలుగుతుంది.

అలహాబాదు ఆగస్టు 23 — ... ప్రముఖ జ్యోతిష శాస్త్రవేత్త ఆయిన ... గారు గాంధీజీ జాతకంలో ప్రస్తుతము ... మహాత్ముని కీర్తి ప్రపంచము ... మహాత్ముని జీవితాశయ సిద్ధి ... అంటున్నారు.'

...
సంజీవి ఫార్మసీ, సికింద్రాబాదు

సుజాత స్టోర్సు, మల్లాపల్లిబజారు

గాంధీ జిన్నా సంప్రదింపులు

ఫలప్రద మవుగాత!

"గాంధీ జిన్నాలు త్వరలో కలుసుకోనున్నారు. ... భారతదేశానికి శుభకరమైన మార్గాన్ని అనుసరించాలని కోరుతూ ... ప్రార్థనలు జరుపవలసిందని ... విజ్ఞాపన చేసినారు.

తల్లి ఆనందము!

...

జమీ వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్స్, మైలాపూరు, మద్రాసు.

రక్త శుద్ధి

...

రక్త విరేచనకారి

...

బిడ్డలకు

ఇజే ఫీ...

రాజబోషణంతటిని సంతోషకరమైనదిగను —

ఆరోగ్యకరమైనదిగను తయారుచేయుడు

శిశువులకు ... మైన జీర్ణ... పరచును. ... జనకరమైనదని రుజువు బడినది.

అన్ని చోట్లను దొరకును

తయారు చేయువారు.—

హైదరాబాదు కెమికల్ అండ్ ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు లిమిటెడ్

(Khan Bahadur) హైదరాబాదు - దక్కన్

పూర్తిగా నయముచేసి కొనుటకు

కాంఫో-కోడి-వానక

1 ఆహారముగుడ ఔషధములు ... కలుగజేయు ... త్వరలో దగ్గును నివారించును.
2 అస్మారమైన్న మరియు దీర్ఘకాలమునుండి ఉన్న రోగములకు పూర్తిగా నయముకాగలదు.
3. మరియు ఇతర ... ఆరోగ్యముగా ... చేయును.

జాండు ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు లిమిటెడ్ బొంబాయి

నైజాం రాష్ట్రీయ ఏజంట్లు

జె. పి. పారిఖ్ అండు కో., సికిందరాబాదు

వసంతకుసుమాకరము

మధుమేహము, అతిమూత్రము, రాచపుండ్లు, మూత్రములో పోవు స్వేతధాతు ... స్త్రీలకు ... మొదలగు సమస్త మూత్రసంబంధ వ్యాధులను హరించి, ... సరసము లగుటకు ... రూ.

... వరంగల్లు ... సికింద్రాబాదు ... సికింద్రాబాదు.

[illegible]

...

సో [illegible] లింగం
రాయలసీమ మేల్కొనాలి.

శ్రీగొట్టిపాటి సుబ్బారాయలు

[illegible] ఆంధ్రత్వాన్ని అమరావతి [illegible] ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చేసూచనలు [illegible] రాజధాని నగరాన్ని గురించి ప్రధాన మంత్రి గుంటూరు, రాజమండ్రి యా, బెజవాడా, అనంతపురము, మద్రాసా, పట్టాభియా, [illegible] బళ్లారి [illegible] అని [illegible] పోయింది.

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టును గురించి మాకు [illegible] రాజీకుదిరిందనీ, యుద్ధము ముగిసేనాటికి ప్రారంభమౌతుందనీ అన్నారు, మళ్లీ పై సామెత కు [illegible]. ఆంధ్రత్వానికి బలము [illegible] విజయనగర [illegible] రామ [illegible] నామకరణము చేసేదా విజయ రామ [illegible] అని [illegible] ఆంధ్రదేశమంతా [illegible] సవ్యాపుతో [illegible].

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు యొక్క [illegible] ప్రారంభము అయితే [illegible]

[illegible]

ఆంధ్రమహాసభ ద్వారా [illegible] ఆందోళన సాగించారంటారా [illegible] ఆంధ్రరాష్ట్ర అఖిలభారత [illegible] సంఘాలద్వారాను సభలు పత్రికలు [illegible]

[illegible] కరువుల [illegible] బళ్లారి [illegible] విజయనగర [illegible] ఆంధ్ర [illegible] రామ్మూర్తిగారు, [illegible] ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులు [illegible] "వర్ణ మహారాజవదను" [illegible] రామమూర్తిగారి [illegible] నిర్మించలేదు [illegible].

ఇదిగాక [illegible] తుంగభద్రా ప్రాజెక్టుక్రింది భూములు [illegible] తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు ఎప్పుడొస్తుందో తెలియదు. [illegible] తప్పించుకోనవలెనని రాయలసీమ [illegible] కోరుచున్నాను.

ఐక్యతావాదము

[illegible] తది ౧౧-౫౩ వ తేది ౧౧-౫౩ వ తేదీ శ్రీ సీతారాంసేటు గారి సినిమా హాలులో ఐక్యతామహాసభ [illegible] రాఘవరావుగారి యధ్యక్షతన జరిగినది. [illegible] హిందూ మహమ్మదీయ [illegible] ప్రముఖులు [illegible] రావు (సమావేశకర్త) సభను ప్రారంభించిరి, [illegible] పి.వి. [illegible]గారు ఉర్దూలోను [illegible] పి డి ప్రసాదరావుగారు తెలుగులోను అంతర్జాతీయ, జాతీయ, రాష్ట్రీయ పరిస్థితులను వివరించుచూ హిందూ ముస్లిం ఐక్యత [illegible] నిరూపించి మహాత్మగాంధీజీ శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి ద్వారా [illegible] జిన్నా గారికి [illegible] చేసిన ఐక్యతా సూత్రములను బలపరచిరి. [illegible] మొహినొద్దీన్ [illegible] డాక్టర్ [illegible] గారి ప్రబోధ [illegible]

గాంధీజాగీర్దారు మరణం

హిసాముద్దౌలా నవాబు [illegible] ౧౧-౫౩ సాయంత్రం చనిపోయిరి వీరు గార్ల [illegible] పురం. [illegible] గ్రామాలకు జాగీర్దారు. [illegible] మరణవార్త [illegible] శ్రీ [illegible] రఘువుగారు [illegible]

గీతాలను [illegible] హిందూ ముస్లిం ఐక్యతను [illegible] హిందూమహాసభవారు [illegible] "హిందూ ముస్లిం [illegible]" [illegible] సమావేశమును ముగించిరి.

[illegible] రాఘవరావు [illegible]

చింతగింజల తిండి

శంకరంపేట, ఆగష్టు ౧౮.

[illegible] మెదక్ జిల్లాయందలి, అందోలు తాలూకాలో చేరినది. [illegible] ధాన్యముల కొరత ఏర్పడినది. [illegible] సాహుకార్ల [illegible] ధాన్యము [illegible] ఉపవాసము చేసి [illegible] ఆంధ్ర మహాసభ కార్యకర్తలు; శ్రీ రాజేశ్వర జోషి గారి ఇంటికి [illegible] ప్రజలు వచ్చి ధాన్యము [illegible] కొందరు చింతగింజలు [illegible]! [illegible] శ్రీ జోషిగారు [illegible] పోయి చూడగా [illegible] పిల్లలు రోదనము [illegible] పోలీసు పటేలుగారికి [illegible]! తెలిపి వారి సహాయమున కొందరి సాహుకార్లవద్ద కొద్దిగ బియ్యం ఖరీదుచేసి ప్రతికటు [illegible]! [illegible] నాటికి! సరిపడు ధాన్యము యిప్పించిరి ఇంతటితో [illegible]. [illegible] రేపు [illegible]!

జాబు

గోలకొండ పత్రికా సంపాదకులకు -

మహాశయా!

[illegible] పత్రికాముఖమున హెచ్. ఎస్. సి. బోర్డు (H. S. c. Board)వారు [illegible] విద్యావిధానములో చేసిన మార్పులవలన [illegible] విద్యార్థులకు జరిగిన అన్యాయం ప్రకటింపగోరెదను.

క్రిందటి సంవత్సరమువరకు [illegible] చదువ [illegible] విద్యార్థులకు ప్రవేశపరీక్షలో [illegible] మార్కులు వచ్చినచాలును. ఇప్పుడు బోర్డువారు చేసిన మార్పుప్రకారము [illegible] మార్కులు (అనగా ద్వితీయ శ్రేణికి యోగ్యతనిచ్చు మార్కులు) వచ్చినగాని, ఆట్టియోగ్యత లేదు. ఇట్టిమార్పుచు [illegible] విశ్వవిద్యాలయము [illegible] కోరలేదు అనియు, [illegible] బోర్డు [illegible] విశ్వవిద్యాలయమునకు [illegible] తెలిసినట్లు తెలియుచున్నది [illegible] కారణ [illegible] కనిపించ [illegible] బోర్డువారు [illegible] ఉద్దేశ్యమేమియో కనుపించదు. [illegible] విశ్వవిద్యాలయములో [illegible] మార్కులే చాలునట! [illegible] బ్రిటిష్ ఇండియాలో ప్రవేశపరీక్షలో [illegible] ఉత్తీర్ణుడైన విద్యార్థి [illegible] విశ్వవిద్యాలయమునకు బోర్డుప్రకారము [illegible] విశ్వవిద్యా [illegible] మార్కులు చాలవనగా [illegible] విశ్వవిద్యాలయము [illegible] అనియా? ఈ మార్పుయొక్క ఫలితమేమన- ఇంగ్లీషు మీడియం (Medium) [illegible] ఉర్దూ మీడియం (Medium) [illegible] విద్యార్థులకు [illegible] తోచును. [illegible] ఇంగ్లీషు మీడియం (Medium)తో [illegible] ఉర్దూ [illegible] మార్కులు వచ్చిన [illegible] ఉర్దూ మీడియం (Medium)తో [illegible] మార్కులు వచ్చినచాలును. [illegible] ఉర్దూ [illegible] విద్యార్థికి [illegible] మార్కులు [illegible] మద్రాసులో గాని బెజవాడలో గాని [illegible] మార్కులు వచ్చి ఉత్తీర్ణుడైన విద్యార్థికి [illegible] కళాశాలలో స్థానము [illegible] ఉత్తీర్ణుడైన విద్యార్థికి [illegible] అర్హుడు [illegible]!! [illegible] ఈ వైపరీత్యమునకు కారకులగు అధికారులు [illegible] అన్యాయమును [illegible] న్యాయము [illegible]?

బుర్రా వెంకటసుబ్బారాయుడు
ఎం. ఏ. ఎల్ ఎల్. బి.

[తారణ] [illegible] గురువారము
[illegible] హైదరాబాదు దక్కన్

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika

Vol. 19 — No 31 · Published on every Monday and Thursday Hyderabad-Dn

21—8—1944

The Only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions

BEST MEDIUM FOR ADVERTISEMENT

మహాత్ముని స్పష్టమైన ప్రకటన

"భారతీయులు బ్రిటిషువారినుండి అధికారాన్ని తీసుకునేటంతశక్తి సంపాదించేవరకు బ్రిటిషువారు అధికారం ఒప్పగించరని తేటతెల్లమైనది"

సేవాగ్రామ్, ఆగస్టు ౧౮

"వైస్రాయికోరిన షరతులను పూర్తి చేసేందుకు నేను చేయగలిగిన కృషి చేసినానని ప్రకటింపబడిన లేఖలు తెలియచేస్తున్నవి. ప్రజా సహకారాన్ని సంపాదించే కోరిక బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి లేదని ప్రభుత్వపు తుదిలేఖ రుజువు చేస్తున్నది. కాంగ్రెసు ప్రధానవాంఛను దాదాపు అన్ని రాజకీయవర్గాలు బలపరుస్తున్నవి. కనుక నేను వ్యవహారంలో కేవలం కాంగ్రెసుకుమాత్రం సంబంధించి వుండడంలేదు. యుద్ధాన్ని గెలవడంలో ప్రభుత్వానికి ప్రజాసహకారం శాస్త్రీకంగా అనవసర మనడం స్పష్టం. ఇక నైతిక సహాయాన్ని వారు ద్వేషిస్తున్నారు, వైస్రాయి లేఖను గాలించిచూసే కనబడేదిది.- భవిష్యద్రాజ్యాంగ విషయమై అన్ని వర్గాలవారు ఒక అంగీకారానికి వచ్చి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికీ, ముఖ్య వర్గాలకూ ఒక అంగీకారం కుదిరితే తప్ప రాజ్యాంగదృష్ట్యా మార్పు ఏమీ వుండబోదు. ప్రస్తుతం వున్న ధోరణిలోనే ఇండియా ప్రభుత్వం రాజ్యాధికారం సాగిస్తూ వుంటుంది. ప్రభుత్వపు ప్రత్యుత్తరంలో చెప్పబడిన వర్గాలు కేవలం ఉదాహరణ పూర్వకమైనవే అవసరం వచ్చినప్పుడు గాంధీవాని సంచీనుండి వెళ్ళినట్టు మరికొన్ని ఆక్షేపణలను బయటికి తీస్తారు. ఎప్పుడు ఏవిధంగా బ్రిటిష్ అధికారం వదులుతుందో ఎవరు చెప్పగలరు? నలభైకోట్ల భారతీయులు బలవంతంగా బ్రిటిషువారినుండి అధికారాన్ని లాగుకొనేటంత శక్తి సంపాదించేవరకూ, బ్రిటిషువారు అధికారం వప్పగించరని తేటతెల్లమైంది. అయితే కేవలం నైతిక మార్గాలద్వారా భారతీయులు పనిచేసి గలరనే నేను విశ్వసిస్తూవుంటాను.

ఆహారసమస్య ఇంకా పరిష్కారం కాలేదు. నేను సూచించిన జాతీయప్రభుత్వం మాత్రమే దాన్ని పరిష్కరించగలదు. పరాక్రప్రభుత్వమేదైనా సరే విఫలమైతీరుతుంది. ఈ గడ్డుకాలంలో జనాబ్ జిన్నా అనారోగ్యంతో నన్ను చూడలేకపోవడం ఆరోగ్యవంతుడయ్యేదాకా నన్ను తాను కలుసుకోలేకపోవడమూ నిజంగా దురదృష్టమైనవిషయం.

మేము ఇద్దరమూ హృదయాలు విప్పి, ఒక అంగీకారానికివస్తే, వైస్రాయి లేఖలో నిర్దేశించబడిన వైఖరిని ప్రభుత్వం మార్చుకోవలసివస్తుంది.

జనాబ్ జిన్నా త్వరలో కోలుకొని నన్ను కలుసుకోగలగాలనీ, భగవంతుడు దక్షిణదృష్టితో మమ్ములను పరిష్కార మార్గంలో తీసుకువెళ్ళాలని మనం ప్రార్థించుదాము.

మేము వుభయులమూ, ఏపక్షవర్గపు యోగక్షేమాలను తోసిపుచ్చేటటువంటి గాని ఏపక్షవర్గపు ఆశయాలను ఏమాత్రం భగ్నపరిచేటటువంటి గాని, అంగీకారానికి రామని, అన్నివర్గాలవారికి నేను హామీ ఇవ్వగోరుతున్నాను.

రాజాజీ పథకానికి మార్పులు చేయవచ్చు.

హిందూ, సిక్కు మిత్రులు అది లోపభూయిష్టమంటున్నారు.- అదే నిజమయితే, సవరణకు అందులో అవకాశం వున్నది.

ఏపరిష్కారమైనా కూడా నిలిచివుండాలంటే న్యాయమైనదిగానూ, భారత ప్రజలందరికీ అంగీకారయోగ్యముగానూ వుండితీరాలి."

— —

స్త్రీల సౌందర్యమును ద్విగుణీకృతం చేయు చీరలు

అన్నిరంగుల అందాలు చిందేవి

అందరు ఆదరించినవిధాలు రకాలు అంతటా మెప్పుపడసిన అంచులు కోట్లకొలదిగా మావద్దవున్నవి- మీకు నచ్చినన్ని తెచ్చుకోండి-

అన్ని సందర్భాలకు అన్ని అభిరుచులకు అందుబాటులోయుండి చిరకాలము మనేటటువంటివిన్ని మితవ్యయముతో పూర్తియ్యే డ్రస్సులు ఇంకా ఇతరవస్త్రాలు బ్లవుజులు కమీజులు జాకెట్లు జంపర్లు మొదలగునవి అందమయిన వస్తువులు సౌందర్యసామగ్రి కోరక గలవు-

నీలా-లు కాటన్‌బట్టలు అన్ని జనరాళ్ళ ఆదరణకి అనుకూల ధరలలో ఉన్నవి

దిన్యూ బాంబే హాల్

(డీలర్సు దుకాణము)

పత్తర్‌ఘట్టి ఏసీబు బజారు - హైదరాబాదు దక్కన్

సూర్యాపేట ఆహార పరిస్థితి

— —

(స్వ.వి) [illegible]

ఇచ్చట ఆహారపరిస్థితులు ఆందోళనకరంగా వున్నవి. ప్రజలకు బియ్యం జొన్నలు కంట్రోలురేటు ప్రకారం యిప్పించటానికి ఒక్క దుకాణం మాత్రమేర్పాటు చేయబడుటచే చాలాకాలము అనాట్లు ఆహారబియ్యం కొరకు గడపవలసివస్తూవున్నది. ఉదయం జొన్నలు యిస్తారు సాయంకాలం బియ్యంయిస్తారు [illegible] సాయంతం [illegible] అని చెప్పారు [illegible] జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నారు,

— —

భారతీయుల పరమవాంఛ

స్వాతంత్ర్యం తప్ప మరొకటికాదు

నార్మండీ రంగంలో నేను మాట్లాడిన ౧౫ వందల భారతనావికులు స్వేచ్ఛగా కోరినారని, అందుకు అవకాశం ఇవ్వబడ్డదని అధికారప్రకటన తెలుపుతూవున్నది.

అస్సాం, బెంగాలు మొదలగు ప్రాంతాల్లో తిరిగి క్షామం ఏర్పడ్డదనేసంగతి [illegible] కలిగిస్తూవున్నది. స్వదేశానికి తొందరగా వెళ్ళి రావాలనే వాంఛగూడా వీరిలో ప్రబలుతూ వున్నది. ఎందుకొరకు ఆశ ప్రశ్నకు వారి ఈక్రింది సంభాషణలో సమాధానం దొరుకుతుంది,

ఒకరు — పనిని పూర్తిచేయటానికి మరం తొందరగా తిరిగివెళ్ళుదాం

ఇంకొకరు — జపానువారితో పోరాడటానికి

మరొకరు — అప్పుడుగాని ప్రాన్సును గాస్వాధీనంచేయటానికి మనం తిరిగిరావలసిన బ్రిటిషు అధికారులు ఒప్పుకున్నారు గనుక మా భారతదేశానికి వెంటనే స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చితీరాలె అని ఒకాగొప్ప అంటినాడు.

— —

గానసభ

— —

శ్రీ సనాతన ధర్మ మహాసభవారి యాజమాన్యాన ౯-౨౫-౩-౪౪ [illegible] సా॥ ౬-౩ల గంటలకు శ్రీ రావుసాహెబ్ బూరుగు మహాదేవుగారి హాల్ కసుపే యందు ఆస్థానసంగీతసభ జరుగును.

బ్ర॥శ్రీ॥ "సంగీతభూషణ" [illegible] గానముచేసెదరు. ప్రవేశము ఉచితము

స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము.
ఇట్లు కార్యదర్శి

— —

(౧వ పేజీ తరువాయి)

[illegible] యుద్ధానంతరం అంతిమనిర్ణయాలను చేసుకోవడంలో నేను. బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం నాతో సంధికి జరుపుకోవలసిన ఏర్పాటులను నిర్ణయించుకోవడంలోనేను అనావసరమైన విలంబనం వుండదు, ఈ విషయంలో కూడా ప్రధానబాధ్యత భారత నాయకులపైనే వున్నది: ఇట్లు వి॥

— వేవెల్.

కాలాంటి మారినవి

1897

Edward Guillaume

1944

ధాతుపరిశోధన గడియారములకు ఉపయోగించు ధాతువు కనుగొనినది [illegible]

మెకల్ స్పాసు 8.3/4. సైజు

రోల్డుగోల్డు 10 సంవత్సర రకము	... రు. 82
9 క్యారెట్ సాలిడు గోల్డు	... రు 113

రకాలా సౌకర్యాలు కనుగా లేనందువలన ప్రకటించిన రకాలన్నీ దొరకకపోవచ్చు అయిన స్టాకుఉన్నంతవరకు సప్లయి చేస్తాము.

కిప్ సెక్ - న్యూమేప్

పేటెంటు ఏవల్ బ్రైటుస్టీల్	... రు. 63
18 క్యారట్ సాలిడుగోల్డు	... రు. 180

వెస్టెండ్ వాచ్ కంపెనీ, బొంబాయి - కలకత్తా

WEST END WATCH Co

Bombay - Calcutta

విధికృతవేట్లున్న నమ్మకి

1934 సంవత్సరపు బీహార్ భూకంపమువల్ల [illegible] 7000 లేలకుపైగా [illegible] నష్టమైంది.

[illegible]

రూబీ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కం. లిమిటెడ్.

జీవితము, అగ్ని, నావిక, యాక్సిడెంటు [illegible] వ్యాపారములు చేయబడును-

అధ్యక్షుడు. బి: [illegible] బిర్లాగారు

ప్రధానకార్యాలయము.. 8, రాయల్ ఎక్ఛేంజ్‌ప్లేస్ - కలకత్తా

బొంబాయి [illegible]

[illegible]